

GARIS PANDUAN DAN PIAWAIAN PERANCANGAN

KAWASAN PANTAI

JABATAN PERANCANGAN BANDAR DAN DESA SEMENANJUNG MALAYSIA

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan Malaysia

GARIS PANDUAN DAN PIAWAIAN PERANCANGAN

KAWASAN PANTAI

JABATAN PERANCANGAN BANDAR DAN DESA SEMENANJUNG MALAYSIA

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan Malaysia

Cetakan Pertama 2000
Cetakan Kedua 2002
© Hakcipta
Jabatan Perancangan Bandar dan Desa
Semenanjung Malaysia
Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
Malaysia

Hakcipta terpelihara.

Sebarang bahagian dalam laporan ini tidak
boleh diterbitkan semula, disimpan dalam cara
yang boleh dipergunakan lagi, atau pun dipindahkan
dalam sebarang bentuk atau sebarang cara, samada
dengan cara elektronik, gambar, rakaman dan sebagainya
tanpa kebenaran bertulis daripada

Penerbit terlebih dahulu.

ISBN 983-9396-60-9

KDN: BP/301/22 JLD, 19 SEM/2

Diterbitkan di Malaysia
Oleh
Jabatan Perancangan Bandar dan Desa
Semenanjung Malaysia
Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
Malaysia.

Tel: 03-26989211 Fax: 03-26929994

Dicetak oleh:

Misas Advertising No. 7, Jalan 6/23E,

Taman Danau Kota, 53300 Kuala Lumpur.

Tel./Fax No: 03-40242004

Harga: RM35.00

KATA ALUAN

Ketua Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia

awasan pantai merupakan kawasan sensitif alam sekitar yang mempunyai ekosistem tersendiri di mana fungsi setiap kehidupan pantai saling berkait antara satu sama lain. Kepelbagaian fungsi pantai ini boleh terdedah kepada banyak masalah jika rancangan pembangunan aktiviti ekonominya tidak diselaraskan mengikut prosidur yang ditetapkan.

Antara masalah fizikal alam sekitar yang dihadapi ialah hakisan pantai, kemerosotan kualiti serta kemasukan air masin bawah

tanah, kehilangan hutan bakau, kemusnahan biodiversiti (biodiversity) serta terumbu karang, pencemaran budaya dan nilai, perubahan garis pantai jangka panjang, kehilangan pemandangan serta landskap semulajadi dan estetik pantai. Suatu kaedah menjurus kepada cara mengawal aktiviti pembangunan di pesisiran pantai serta penetapan aktiviti pembangunan, perletakan, kepadatan dan sebagainya diambilkira supaya tidak menimbulkan sebarang kesan negatif kepada pembangunan berkenaan dan juga kawasan persekitaran yang terlibat.

Dalam usaha menangani isu dan masalah kawasan pantai ini serta menjamin kemampuan fungsi pantai maka Jabatan Perancangan Bandar dan Desa dengan bantuan kepakaran tempatan serta kerjasama beberapa agensi kerajaan telah menyediakan satu garis panduan yang sesuai dan selaras dengan kehendak pembangunan semasa berasaskan kepada prinsip-prinsip perancangan dan pembangunan sejagat. Garis panduan ini juga adalah sebagai pelengkap kepada Garis Panduan Perancangan Kawasan Pesisiran Pantai JPBD Bil. 6/97.

Garis Panduan ini adalah cetakan kedua bagi kegunaan semua pihak meliputi Pihak Berkuasa Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan, Jabatan-Jabatan Teknikal, Agensi-Agensi Kerajaan dan Swasta serta golongan profesional yang terlibat secara terus dalam perancangan dan pembangunan kawasan pantai.

Akhir kata saya merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat di atas kerjasama dan sokongan untuk menghasilkan Garis Panduan dan Piawaian Perancangan Kawasan Pantai ini.

DATO' WAN MOHAMAD MUKHTAR B. MOHD. NOOR (D.P.C.M., D.P.M.T., D.P.M.P., J.S.M., P.M.P., K.M.N., A.M.N.)

ISI KANDUNGAN	5	MUKA SURAT
		14

1.0	TUJ	UAN	1
2.0	LAT	AR BELAKANG	1
3.0	DEF	INISI KAWASAN PESISIRAN PANTAI	1
4.0	CIR	I-CIRI ZON PESISIRAN PANTAI	2
5.0	PRI	NSIP PERANCANGAN	4
	5.1	Ihsan	4
	5.2	Keselamatan	4
	5.3	Kebersihan dan Keindahan	4
	5.4	Pemeliharaan Alam Sekitar dan Pemeliharaan Sumberjaya Asli Yang Mampan	5
6.0	DAS	AR PELAKSANAAN	5
7.0	GAI	RIS PANDUAN UMUM	7
	7.1	Pembangunan Gunatanah	7
	7.2	Pembangunan Fizikal	7
	7.3	Kawalan Biologi	9
	7.4	Pembangunan Sosio-Ekonomi	10
8.0	GAI	RIS PANDUAN KHUSUS	10
9.0		WAIAN PERANCANGAN PEMBANGUNAN KAWASAN PESISIRAN	19

SENARAI JADUAL

Jadual 6.1	:	Syarat-Syarat Kelulusan Pembangunan Dan Agensi Yang Meluluskan	6
Jadual 8.1	Ÿ	Pengkelasan Mengikut Jenis Pantai Dan Zon Pembangunan	11
Jadual 8.2	•	Garis Panduan Pembangunan Pesisiran Pantai	11
Jadual 9.1	;	Piawaian Pembangunan Zon Rekreasi Awam	20
Jadual 9.2	:	Piawaian Pembangunan Zon Hutan Pantai	25
Jadual 9.3	:	Piawaian Pembangunan Zon Hutan Bakau	27
Jadual 9.4	:	Piawaian Pembangunan Zon Santuari Penyu	29
Jadual 9.5	:	Piawaian Pembangunan Muara Sungai Dan Sungai	32
Jadual 9.6		Piawaian Pembangunan Zon Di Atas Air Dan Di Garis Pantai	35
Jadual 9.7	:	Piawaian Pembangunan Zon Rekreasi Air Di Sungai, Garis Pantai	
		Dan Pesisiran Terbuka	36
Jadual 9.8	÷	Piawaian Pembangunan Zon Ekolancong	37
Jadual 9.9		Piawaian Pembangunan Zon Perumahan	38
Jadual 9.10		Piawaian Zon Pelabuhan Dan Perindustrian	42
Jadual 9.11	•	Piawaian Pembangunan Zon Akuakultur	46
Jadual 9.12	*	Piawaian Pembangunan Bagi Pantai Pasir	48
Jadual 9.13	ě	Piawaian Pembangunan Bagi Pantai Lumpur	51
Jadual 9.14	*	Piawaian Pembangunan Untuk Pantai Berbatu	53
SENARAI I	RAJ	АН	
Rajah 3.1		Definisi Kawasan Pesisiran Pantai	2

GARIS PANDUAN DAN PIAWAIAN PERANCANGAN KAWASAN PANTAI

1.0 TUJUAN

Garis Panduan dan Piawaian Perancangan Kawasan Pantai disediakan untuk membantu Pihak Berkuasa Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan pemaju dalam menetapkan aktiviti pembangunan, perletakan dan kepadatan di dalam sesuatu pemajuan tanah secara komprehensif dan mampan tanpa menimbulkan sebarang kesan negatif.

Garis Panduan ini adalah sebagai pelengkap kepada Garis Panduan Perancangan Kawasan Pesisiran Pantai Bil JPBD 6/97.

2.0 LATAR BELAKANG

Kawasan pantai merupakan kawasan sensitif dan mempunyai ekosistem tersendiri di mana fungsi setiap kehidupan pantai saling berkaitan antara satu sama lain. Pesisiran pantai mempunyai pelbagai fungsi yang boleh terdedah kepada beraneka masalah jika tidak diurus dan dirancang pembangunannya.

Justeru itu, untuk menangani isu dan masalah serta menjamin kemampanan fungsi pesisiran pantai, maka pelbagai langkah perlu diambil terutama yang merangkumi aspek perancangan dan pengurusan.

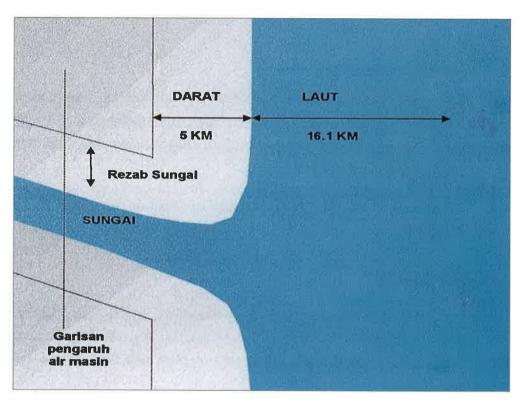
Garis Panduan ini perlu diterimapakai supaya selaras dengan pelbagai peraturan, garis panduan dan rujukan sedia ada yang dikeluarkan oleh agensi-agensi seperti Jabatan Alam Sekitar (JAS), Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS), Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (JPBD) dan lain-lain termasuk peraturan dan garis panduan serantau dan antarabangsa.

3.0 DEFINISI KAWASAN PESISIRAN PANTAI

Definisi Pesisiran Pantai ialah suatu kawasan sempit dan kawasan berpaya bersebelahan (berhampiran) dengan garis pesisir pantai – iaitu garis sempadan pertemuan darat dan laut dan suatu kawasan yang menganjur ke pedalaman sejauh kira-kira 1 km dari garis pasang surut, dan juga menganjur ke laut sehingga ke pinggir luar sempadan negeri .

Definisi kawasan persisiran pantai mengikut Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) iaitu satu kawasan pesisiran yang meliputi kawasan bersempadan 5 kilometer ke sebelah darat (back shore) dan 16.1 kilometer nautika ke sebelah laut dari paras purata air pasang perbani (shore front). Kawasan di sebelah darat termasuk sungai dan rezab air hingga ke kawasan yang dipengaruhi oleh air masin (Rajah 3.1).

Rajah 3.1: Definisi Kawasan Pesisiran Pantai

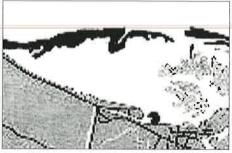
4.0 CIRI-CIRI ZON PESISIRAN PANTAI

Ciri-ciri zon adalah seperti berikut:

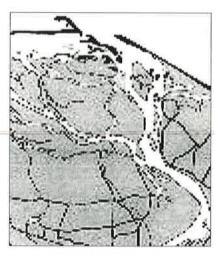
- a. Persekitaran biofizikal merangkumi biosfera (udara, air, daratan, flora, fauna), dan persekitaran fizikal (topografi, geologi, geoteknik, tanih, iklim, hidrologi, dsb).
- b. Inventori bentuk muka bumi biofizikal yang termasuk dalam zon fizikal pesisiran, contohnya:

i. Ciri fizikal

 Delta, muara, laguna, kukup, pantai berpasir, anak tanjung, beting pasir, permatang pasir, tebing tinggi

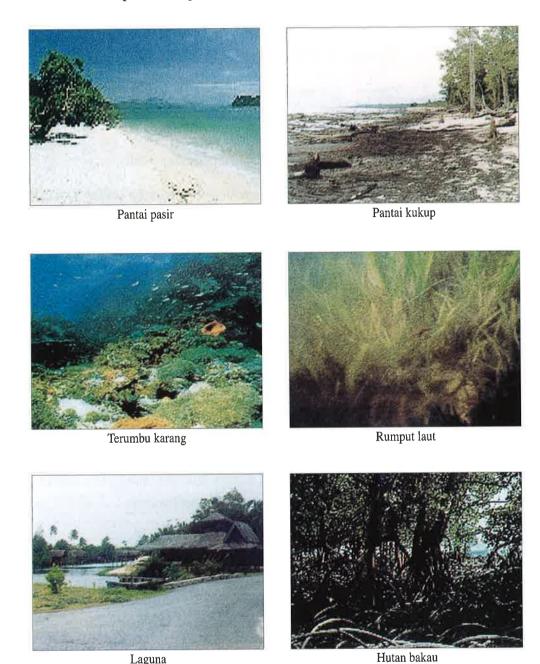
Beting Pasir

Contoh delta di Kelantan

Ciri flora fauna ii.

Kawasan pantai, rumput laut, terumbu karang, hutan pantai dan bakau

- Penentuan kawasan sensitif alam sekitar (ESA) yang mana pembangunan tidak boleh c. dilaksanakan iaitu:
  - Kawasan bercerun curam melebihi 20°;

Laguna

- Kawasan bernilai estetik tinggi;
- Kawasan terumbu karang;

- Depan pantai yang menghakis;
- Belakang pantai yang tidak stabil;
- Habitat perikanan yang dilindungi; dan
- Kawasan dinamik seperti beting, anak tanjung, kuala, delta, tanjung dan sekitar muara.

d. Lokasi/kawasan yang **sesuai dibangunkan** termasuklah:

- Kawasan pantai yang stabil;
- Kawasan pesisir antara dua tanjung yang stabil;
- Kawasan pesisir yang dilindungi oleh terumbu karang lepas pantai;
- Kawasan pesisir yang ada sejarah akresi pantai; dan
- Kawasan pesisir berbatu-batan.

5.0 PRINSIP PERANCANGAN

Perancangan dan pembangunan kawasan pesisiran pantai perlu diteraskan kepada prinsip-prinsip perancangan dam pembangunan sejagat yang antara lain menitikberatkan elemen-elemen seperti berikut:

5.1 Ihsan

• Semua keputusan dan tindakan perancangan dan pembangunan mempertimbangkan kesan tindakan sama ada kepada individu, masyarakat dan alam sekitar termasuk kawasan pesisiran pantai serta flora dan faunanya.

5.2 Keselamatan

• Perancangan dan pembangunan kawasan pesisiran pantai mestilah menghindarkan unsur-unsur yang mendatangkan ancaman kerosakan/bahaya kepada kawasan tersebut. Ini adalah untuk menjadikan kawasan tersebut lebih selamat, "liveable", mampan dan lebih produktif.

5.3 Kebersihan

- Memastikan kawasan pesisiran pantai berada dalam keadaan bersih, indah dan teratur dengan penyediaan segala kemudahan asas dan awam yang mencukupi seperti sistem lalulintas dan pengangkutan yang berkesan dan selesa.
- Mengambil langkah-langkah untuk menggalakkan orang awam supaya menghargai kebersihan dan menanam kesedaran dalaman.

- Mengintegrasikan ciri-ciri kebudayaan dan seni bina warisan tempatan dalam rekabentuk bangunan kawasan berdekatan dengan pesisiran pantai.
- Rekabentuk yang berkualiti serta yang mengutamakan nilai-nilai estatika, pandangan yang sihat dan bersih.

5.4. Pemeliharaan Alam Sekitar dan Pemuliharaan Sumberjaya Asli yang Mampan

- Memelihara kawasan semulajadi seperti kawasan pesisiran dan pantai yang sensitif dan kawasan yang mempunyai peranan ekologinya seperti hutan paya bakau yang perlu dikekalkan untuk kepentingan umum.
- Pengekalan alam semulajadi bagi kawasan yang sensitif di mana perubahan-perubahan yang berlaku terhadap kawasan tersebut diminimumkan sama ada pada manusia atau pada habitat sedia ada.

6.0 DASAR PELAKSANAAN

- i. Semua bentuk pembangunan baru hendaklah mematuhi piawaian kualiti udara (EQ Clean Air) Regulation 1978, P.U. (A) 280.
- ii. Pembangunan perlu mematuhi garis panduan lain yang disediakan oleh Jabatan Perancangan Bandar dan Desa seperti berikut:
  - Guidelines and Geometric Standard On Road Network System JBPD 1/97;
  - Garis Panduan Kawasan Kolam Takungan Sebagai Sebahagian Tanah Lapang Awam JPBD 4/97;
  - Piawaian Perancangan Tapak Pencawang Letrik JPBD 9/97;
  - Piawaian Perancangan Kawasan Perdagangan JPBD 11/97;
  - Piawaian Perancangan Kawasan Perindustrian JPBD 12/97;
  - Garis Panduan Perancangan dan Pembangunan Taman Tema (Thema Park) JPBD 14/97;
  - Garis Panduan Perancangan Laluan Kemudahan Utiliti (Service Protocol) JPBD 20/97; dan
  - EIA Guidelines on Coastal and Land Reclaimation DOE 1998.

Pembangunan kawasan zon pesisiran pantai juga tertakluk kepada pelbagai syarat kelulusan oleh pelbagai agensi kerajaan seperti di Jadual 6.1.

Jadual 6.1: Syarat-Syarat Kelulusan Pembangunan Dan Agensi Yang Meluluskan

Syarat Kelulusan	Agensi Yang Meluluskan	Aktiviti
EIA (Penilaian Impak Alam Sekitar/Environmental Impact Assessment)	Jabatan Alam Sekitar	Pembangunan perumahan meliputi kawasan seluas 50 ha dan lebih termasuk resort, hotel, 'spa', dll.
		Jambatan, jeti, kabel, terowong talian paip, gudang, tapak simpanan tangki (tank farm & tank storage)
SIA (Impak Sosial/Social Impact Assessment) dan/atau RA (Penilaian Risiko/ Environmental Risk Assessment	Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat Kerajaan Negeri	
SI (Penyiasatan Tanih/Soil Investigation)	JKR/IKRAM	Pembangunan perumahan di atas kawasan cerun curam melebihi 20° Jambatan, jeti, kabel, terowong talian paip, gudang, tapak simpanan tangki (tank farm & tank storage).
Model Hidraulik (Fizikal dan/ atau model berkomputer)	Unit Kejuruteraan Pantai (JPS)	Struktur perlindungan pantai, dinding-laut, kekubah (groins), lapis-lindung (revetment), struktur pemecah ombak. Struktur lain: jeti, marina, janakuasa Salur Keluar/limpahan marin (marine outfall)* Janakuasa yang melepaskan effluen air panas ke laut Pengorekan Pembuangan lepas pantai (offshore spoil dumping) Penambakan

Sistem kumbahan hendaklah berada tidak kurang daripada 1.5 meter dari paras terendah aliran air bawah tanah bagi memastikan sumber air bersih/minuman tidak tercemar.

Kualiti pelepasan air sisa terawat mestilah mematuhi piawai A atau B (Peraturan Kualiti air Kumbahan Domestik dan Air Sisa Perindustrian 1979, Jabatan Alam Sekitar.

Rekabentuk parit perkhidmatan, parit keluar, parit monsun dan pembetungan mestilah berpandukan *Urban Drainage Design Procedure No. 1* terbitan JPS.

Semua struktur parit keluar, parit utama dan parit monsun yang mempunyai kedalaman melebihi 1 meter, mestilah dibina dari konkrit tetulang dan ditutup dengan r.c slab atau dibina pagar keselamatan ditepinya.

iii. Pembangunan kawasan pesisiran pantai hendaklah mematuhi syarat-syarat dan kehendakkehendak seperti yang dinyatakan di dalam Rancangan Struktur dan Rancangan Tempatan kawasan berkenaan.

7.0 GARIS PANDUAN UMUM

7.1 Pembangunan Gunatanah

- i. Pelan pembangunan, perundangan dan peraturan hendaklah selaras dengan konsep pengurusan zon pesisir pantai bersepadu atau *Integrated Coastal Zone Management* (ICZM) yang menjadi asas kepada dasar pembangunan dan pemuliharaan sumber masa kini dan akan datang.
- ii. Perancangan gunatanah hendaklah sesuai dan serasi dengan infrastruktur dan rekabentuk tapak serta prasarana awam yang mencukupi dan masyarakat setempat.
- iii. Semua pembangunan baru memenuhi atau melebihi piawaian yang digunapakai. Tahap mutu perkhidmatan hendaklah dihala tuju ke arah memenuhi keperluan kawasan bandar dan desa serta bersesuaian dengan sumber kewangan Majlis Tempatan.
- iv. Kegunaan zon sedia ada dan saiz lot minimum merupakan asas bagi pembangunan kawasan luar bandar. Konsep pembangunan baru berkelompok hendaklah tidak mengenepikan keperluan kemudahan awam dan kemudahsampaian ke pantai.
- v. Kawasan lapang secukupnya hendaklah disediakan bagi kepentingan awam dan jalan pantai hendaklah disediakan untuk kemudahsampaian.
- vi. Perlombongan dan pengorekan hasil bumi dan laut di kawasan pesisiran hendaklah mengikut perundangan dan peraturan yang ditetapkan.
- vii. Dalam penilaian gunatanah, kesan terhadap kualiti alam sekitar hendaklah mengambilkira dampak kumulatif jangka panjang terhadap sumber pesisiran.
- viii. Gunatanah perbandaran dihadkan kepada kawasan yang paling sesuai manakala kawasan lain dikekalkan sebagai kawasan semulajadi dan terbuka.
- ix. Bagi kawasan yang telah dibangunkan, perancangan pembangunan seterusnya hendaklah dikawal rapi secara bersepadu untuk mengekal dan mempertingkatkan ciri-ciri keserasian (harmoni dan seimbang), perkembangan sosio-ekonomi yang berterusan dan kemampanan alam sekitar kawasan berkenaan.

7.2 Pembangunan Fizikal

i. Aras zarah terampai bagi kerja pembinaan/kerja tanah dan aktiviti lalulintas terutama di jalan yang tidak berturap hendaklah terkawal di bawah had yang dibenarkan.

- ii. Pelbagai insentif dan galakan bagi menggunakan kaedah pengangkutan alternatif selain kenderaan bermotor/peribadi hendaklah diterapkan ke dalam rekabentuk pembangunan baru. Ini juga merangkumi amalan pengurusan yang sesuai dengan objektif menjamin kualiti udara dan menurunkan tahap emisi (pencemaran udara) terutamanya di pusat pembangunan intensif.
- Segala permohonan untuk pembangunan baru hendaklah menangani kesan terhadap kualiti air permukaan dan air bumi. Pelan pengurusan induk hendaklah merangkumi pelan pengurusan kualiti air termasuk perancangan sistem saliran dan pembetungan yang bersepadu.
- iv. Sumber air minuman hendaklah disediakan dan perlindungan maksimum diberikan bagi menjamin kualiti air. Saliran air hujan dari tapak pembangunan baru hendaklah dielakkan daripada memasuki bekalan atau tadahan air minuman kecuali jika dapat dipastikan bahawa kualiti air tidak akan terjejas teruk ataupun dapat dirawat sebaikbaiknya. Pelan pengurusan kualiti air hendaklah merangkumi aspek kimia air, pengangkutan sedimen, tahap pencemaran dan pengawalannya.
- v. Pemuliharaan, sumber bekalan dan tadahan air penting dalam strategi pembangunan dan pengurusan bagi menjamin bekalan sumber air yang mencukupi.
- vi. Keperluan untuk kemudahan pembetungan di peringkat tempatan dan negeri hendaklah mengambilkira keupayaan sedia ada menampung beban pembangunan baru dan pertumbuhan pada masa akan datang.
- vii. Pembangunan di kawasan pantai adalah seperti yang digariskan di dalam Garis Panduan JPS 1/97 Garis Panduan Kawasan Hakisan Berikutan Dari Pembangunan Di Kawasan Pantai. Pembangunan ini terbahagi kepada 4 kategori:
  - a. Pembangunan Depan Pantai (shore-front) contoh pembangunan ialah limbungan kapal, pelabuhan loji penapisan minyak, talian paip, stesen penjana kuasa, limpahan marin;
  - b. Pembangunan Belakang Pantai (backshore) contoh pembangunan ialah perumahan, resort, pusat rekreasi, hotel;
  - c. Tambakan Pantai contoh ialah Bandar Baru, penjana kuasa, pelabuhan, pengangkutan;
  - d. Pengorekan Pasir di pantai dan muara sungai-contoh pembangunan ialah lombong pasir, pendalaman untuk pengemudian kapal, penebatan banjir dan akuakultur.

Kajian hidraulik perlu dijalankan untuk menilai kesan ke atas persekitaran dan seterusnya mencadangkan langkah-langkah tebatan. Garis Panduan umum bagi menjalankan kajian ini terdapat di dalam 'General Guidelines for Hydraulic Studies Using Computer Models and EIA', Unit Kejuruteraan Pantai, JPS. Dalam keadaan tertentu, penilaian menggunakan model hidraulik fizikal diperlukan bagi melihat kesan ke atas alam sekitar serta keberkesanan sistem yang dicadangkan.

Bagi struktur jeti dan jambatan, sistem cerucuk lebih digalakkan berbanding 'causeway' yang menjadi penghadang kejur yang boleh mengganggu keterusan pengangkutan endapan pesisir.

- viii. Projek penambakan yang melibatkan kawasan 50 hektar (123.55 ekar) atau lebih dan aktiviti pengorekan pasir yang melibatkan kawasan 50 hektar atau lebih perlu menjalankan kajian penilaian impak alam sekitar terperinci (detailed EIA). Projek penambakan yang dikemukakan secara berasingan dikehendaki menjalankan kajian EIA Makro untuk melihat kesan terhadap keseluruhan kawasan hasil penambakan yang berkaitan. Dalam kajian EIA terperinci, methodologi dan kaedah penilaian berlainan dengan kajian EIA awal. Kajian terperinci ini memerlukan input yang lebih luas seperti:
  - a. Dialog awam;
  - b. Penilaian kesan sosial;
  - c. Pengistiharan supaya laporan dibaca oleh orang ramai;
  - d. Input orang awam diambilkira;
  - e. Kajian arkeologi perlu dijalankan; dan
  - f. Penilaian dibuat oleh panel pakar,

7.3 Kawalan Biologi

- i. Sumber semulajadi dan sosiobudaya hendaklah dikenalpasti, dipelihara dan dilindungi;
- ii. Kawasan terbuka hendaklah dikekalkan sebagai ciri penentuan landskap pesisir untuk generasi akan datang merangkumi habitat hidupan liar taman alam, rintis dan zon penampan.
- iii. Zon penampan hendaklah disediakan di antara pusat bandar dan sebagai pemisah kawasan petempatan dan industri yang boleh dimanfaatkan untuk aktiviti ekonomi yang mesra alam seperti padang permainan, taman, kebun dan aktiviti pertanian lain.

7.4 Pembangunan Sosio-Ekonomi

- i. Prasarana dan perkhidmatan awam yang mencukupi hendaklah disediakan selaras dengan pembangunan dan tidak melampaui keupayaan prasarana sedia ada.
- ii. Pelan Pembangunan hendaklah menggalakkan sistem pengangkutan yang seimbang, ekonomi, selamat, cekap dan sebagainya bagi kemudahan masyarakat. Pelbagai syarikat, industri dan organisasi yang berdaya saing dan kerjasama di antara sektor swasta dan awam digalakkan dalam memberikan perkhidmatan dan peluang pekerjaan berkualiti tinggi.
- iii. Proses penilaian semula perancangan dan pembangunan hendaklah bersikap adil, terbuka, dapat diramal serta memenuhi kehendak dan kepentingan masyarakat tanpa melanggar hak-hak individu. Proses ini hendaklah mencari langkah penyelesaian yang inovatif dalam mencapai prinsip panduan dan menangani keperluan pemilik tanah yang ingin mencari alternatif kepada pembangunan menyeluruh.
- iv. Perancangan hendaklah dilihat sebagai satu proses yang proaktif. Pelan induk dan dokumen pelaksanaan yang menyokongnya hendaklah ditentukan, dipatuhi dan dinilai semula serta diperbaiki dari semasa ke semasa.
- v. Kriteria penilaian dan pemantauan hendaklah ditetapkan bagi semua strategi pelaksanaan yang bersesuaian dan dapat diubahsuai mengikut keperluan untuk menentukan sama ada mencapai bidang rujukan pelan induk dan prinsip panduannya.
- vi. Pihak Berkuasa Tempatan hendaklah menggunakan kuasa pemindahan hak milik untuk melindungi sumber tempatan yang penting.
- vii. Untuk melindungi ciri kedesaan atau semulajadi, pihak berkuasa berkenaan hendaklah mengekalkan zon sedia ada dan menyediakan piawaian baru bagi pembangunan prasarana awam yang mencukupi termasuklah keserasian kejiranan, perlindungan sumber persekitaran dan sekatan pembangunan di kawasan bahaya.
- viii. Pelan Pembangunan hendaklah mencerminkan ciri tempatan dan persekitarannya yang semulajadi. Perancangan pembangunannya hendaklah serasi dengan kegunaan bersebelahanya dan saling membantu dalam mewujudkan masyarakat madani.

8.0 GARIS PANDUAN KHUSUS

8.1 Pengkelasan pantai mengikut bahan pantai adalah seperti berikut (Jadual 8.1):

il Pantai berpasir iaitu pantai yang kebanyakannya terdiri daripada bahan pasir halus, sederhana dan kasar, yang bersaiz antara 0.002-2 mm. Kandungan kelodak dan batu batan tidak signifikan.

- ii. Pantai berlumpur terdiri daripada bahan halus yang bersaiz kurang daripada 0.002 mm, tetapi mengandungi sedikit pasir halus.
- iii. Pantai berbatu iaitu terdiri daripada tebing tinggi, batu bonjol dan batu kerikil yang bersaiz melebihi 2 mm. Terdapat juga pasir di bahagian hadapan pantai.
- iv. Pantai tambakan terdiri daripada bahan atau tanah tambak, batu batan dan pasir serta geotekstil.

8.2 Pengkelasan mengikut zon pembangunan adalah seperti berikut:

Jadual 8.1 : Pengkelasan Mengikut Jenis Pantai dan Zon Pembangunan

Jenis Pantai	Zon Pembangunan
Berpasir Berlumpur Berbatu Tambakan	 Rekreasi Awam Hutan Pantai Hutan Bakau Santuari Penyu Muara Sungai dan Sungai Pembangunan di Atas Air dan Garis Pantai Zon Rekreasi air di Sungai, Garis Pantai dan Pesisiran Terbuka Eko-lancong Perumahan Pelabuhan dan Perindustrian Pertanian Akuakultur

Jadual 8.2 : Garis Panduan Pembangunan Pesisiran Pantai

A. Pantai Berpasir

Unsur	Garis Panduan
Gunatanah Pembangunan	Pembangunan fizikal hendaklah dirancang di belakang gumuk (Hillock) dan garis pantai.
	Bagi kawasan belakang pantai, dekat pantai dan luar pantai, pembangunan adalah selektif, antaranya pembangunan rekreasi, pembangunan ekolancong, marina dan perikanan. Struktur kekal tidak digalakkan, walaubagaimanapun boleh dibina dengan kelulusan Unit Kejuruteraan Pantai (JPS) dan/atau Jabatan Alam Sekitar (JAS) serta Pihak Berkuasa Tempatan.
	Bagi kawasan di gumuk, belakang pantai hingga ke luar pantai jarak <10 km atau >10 m kedalaman air muka, aktiviti perlombongan tidak boleh dilaksanakan.Perlombongan boleh dilakukan melepasi kawasan ini.
	• Kawasan untuk santuari penyu, intensiti pembangunan hendaklah rendah. Tempat pendaratan penyu atau habitat hidupan liar yang dilindungi di bawah Akta Hidupan Liar dan Taman Laut diwartakan sebagai kawasan sensitif.

Unsur	Garis Panduan
	Pembangunan berhampiran dengan zon pendaratan penyu hendaklah tidak menggunakan cahaya yang terlalu terang di waktu malam, bangunan tinggi tidak dibenarkan dan bilangan pelancong yang dihadkan.
	• Perancangan dan pembangunan pelabuhan dan perindustrian mengikut rancangan struktur dan rancangan tempatan hendaklah memastikan kesesuaian aktiviti yang berkaitan sahaja.
	 Kawasan pesisiran pantai yang dibangunkan untuk perindustrian hendaklah diselaraskan dan diintegrasikan prasarana yang sesuai, umpamanya, loji pengolahan air berpusat, pelan kontigensi, penilaian risiko, pemantauan kesihatan dan penilaian impak sosial.
Kualiti Udara	 Bagi kawasan rekreasi, perbandaran, perumahan dan aktiviti mesra penduduk, pembangunannya perlu mematuhi piawaian kualiti udara, Peraturan-Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Udara Bersih) 1978 (P.U. (A)280.
	Bagi kawasan industri yang mengeluarkan asap, kajian makro EIA bagi kualiti udara secara keseluruhan perlu dilakukan.
	Setiap pembangunan hendaklah menyediakan landskap/jaluran hijau bagi mengawal hakisan permukaan dan masalah debu.
Kualiti Air	Bagi kawasan rekreasi dan aktiviti berasaskan air, perlu mempunyai sistem rawatan berpusat untuk memproses air kumbahan.
	Bagi kawasan industri dan perumahan, air buangan yang dilepaskan perlu mematuhi Standard A atau B Peraturan Effluen Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974.
Biologi	Bagi kawasan pesisiran pantai yang mempunyai terumbu karang, intensiti pembangunan hendaklah paling rendah dan tidak mengeluarkan kelodak dan pencemaran. Aktiviti yang mengeluarkan kelodak perlu menyediakan langkah tebatan yang ketat dan mendapat kelulusan daripada JAS.
	 Pembangunan perlu mewujudkan landskap yang mesra burung, penarik hidupan liar dan serangga pendebunga, mengutamakan spesies tempatan (endemik), pokok teduh dan yang tahan angin kencang. Kawasan tertentu perlu dipadatkan dengan kehijauan dan rimbunan pokok.
	Hartanah peribadi digalakkan mengutamakan elemen semulajadi seperti pokok, pepagar, renek dan mengelakkan pembinaan tembok dan dinding yang boleh menghalang vista ke laut.
	v

A. Pantai Berpasir (sambungan)

Unsur	Garis Panduan
Nilai Estetik	 Pandangan ke arah laut dan dapat dinikmati oleh semua orang. Bangunan di sebelah
	pantai tidak boleh tinggi sehingga menjejaskan vista dan pandangan ke laut. Urutan bangunan perlulah mengutamakan terendah paling hampir dengan laut dan tertinggi ke arah darat. Bangunan harus sesuai dengan jenis tapak dan sebaik-baiknya tidak melebihi 5 tingkat.
	 Ruang mencukupi bagi pengudaraan dan cahaya matahari hendaklah disediakan di antara satu bangunan dengan bangunan yang lain dan di antara satu zon dengan zon yang lain dengan merujuk Undang-Undang Kecil Seragam Bangunan 1976.
	Landskapkan sebanyak kawasan yang boleh.
•	Kemudahan penjagaan kebersihan seperti tong sampah, papan tanda peringatan, tapak pelupusan sampah dan sebagainya hendaklah disediakan dengan cukup di kawasan ini.
Sosio-ekonomi	Sekiranya terdapat bekas peninggalan sejarah atau arkeologi yang penting kepada negara, kawasan berkenaan perlu dipelihara dan dimajukan untuk tarikan pelancong, pendidikan dan rekreasi sebelum pembangunan lain dilaksanakan.
	• Semasa pembangunan fizikal dijalankan, segala penemuan arkeologi perlu dilaporkan kepada Jabatan Muzium dan Antikuiti serta kerja-kerja pembangunan diberhentikan sementara penyelidikan lanjut dibuat.
	• Penyelidikan arkeologi yang sistematik dan saintifik perlu dijalankan sebelum sesuatu projek pembangunan dijalankan untuk menyelamatkan warisan budaya.
	Pembangunan yang dilakukan di kawasan pantai perlu dimantau untuk mengesan perubahan sosio-ekonomi bertujuan memantapkan atau memperbaiki pengurusan pembangunan pantai.
	Pengurusan pembangunan kawasan pantai perlu mengambilkira keupayaan membina, menyedia dan memajukan sumber manusia untuk memenuhi keupayaan mengadakan kawalan dan penguatkuasaan.
	Kemudahan awam seperti tempat meletak kereta, tandas awam, bekalan air dan bekalan elektrik perlu dibekalkan secukupnya dan diintegrasikan dalam pelan pembangunan.

A. Pantai Berpasir (Sambungan)

Unsur	Garis Panduan
	 Bagi kawasan rekreasi awam, aspek kesihatan awam perlu diberi perhatian. Bagi pembangunan yang memerlukan perpindahan penduduk, program penempatan semula perlu diadakan. Zon eko-lancong yang bergantung kepada air perlu memelihara kualiti airnya. Ciri alam semulajadi dalam zon eko-lancong perlu dipulihara dan
Kejuruteraan	 Opsyen lembut seperti beach nourishment menjadi pilihan untuk proses pembangunan. Di tempat yang sesuai, opsyen kejur boleh juga digunakan, umpamanya di Pantai Kundor dan Kuala Terengganu terdapat campuran beach nourishment dan flex slabs.
	 Cara kawalan pantai lain yang boleh diamalkan ialah lapis lindung (revetment), kekubah, dinding laut (seawall) yang memerlukan kelulusan Unit Kejuruteraan Pantai JPS. Bagi pantai pasir yang stabil dan mempunyai asas yang kuat, opsyen kejuruntuk kawalan pantai boleh digunakan setelah mendapat kelulusan JPS.
	• Rekabentuk bangunan, penggabungan kepakaran jurubina, arkitek dan jurutera supaya dapat mengoptimumkan sumber semulajadi dan menjimatkan tenaga (elektrik); contohnya memaksimumkan cahaya siang hari dan ventilasi. Kuala Terengganu
	 Pelaksanaan pembangunan hendaklah mengambilkira pelan tatatur dan rekabentuk bangunan yang sesuai serta penggunaan bahan binaan yang serasi bagi mengurangkan pembaziran sumber seperti air, gas, elektrik dan pendingin udara (Undang-Undang Kecil Bangunan Seragam, 1976). Aktiviti pembangunan hendaklah dijalankan mengikut kontor bukit.
	Pemotongan bukit perlu dielakkan di dalam zon pembangunan pesisiran pantai kerana ia boleh memberi kesan negatif kepada persekitaran kawasannya.

Pantai Berpasir: Anak Tanjung dan Beting

Unsur	Garis Panduan
Gunatanah	Kawasan anak tanjung dan beting mengalami perubahan dinamik dan tidak digalakkan untuk dibangunkan.
	• Sesuai untuk kegunaan rekreasi seperti berperahu, berenang, berkelah dan eko-lancong.
	 Struktur semulajadi pesisiran pantai yang dinamik seperti tanjung dan beting pasir hendaklah dikekalkan dan tidak boleh dibangunkan dengan sebarang aktiviti pembangunan bagi tujuan menjaga kestabilan seluruh garis pantai serta mengekalkan keseimbangan ekosistem pantai. Pokok- pokok di kawasan tanjung hendaklah dikekalkan.

Pantai Berpasir : Permatang

Unsur	Garis Panduan
Gunatanah	• Permatang merupakan pantai kuno yang berada dibelakang gumuk dan boleh juga berada hingga 1 kilometer ke darat. Struktur rendah boleh dibina. Sesuai untuk rekreasi, tempat letak kereta, padang permainan dan tapak perkhemahan.

Pantai Berpasir : Gumuk

Unsur	Garis Panduan
Gunatanah	Sesuai untuk struktur sementara, tempat rekreasi, aktiviti riadah, rehat dan perkhemahan.

Pantai Berpasir : Delta/Tanjung

Unsur	Garis Panduan
Gunatanah	Sesuai untuk saliran dan boleh diperdalamkan untuk pengemudiaan kapal.

B. Pantai Berlumpur: Kukup

Unsur	Garis Panduan		
Gunatanah Pembangunan	• Sesuai untuk aktiviti perikanan, eko-lancong, pelajaran, tapak pembenihan perikanan, habitat hidupan liar dan burung berhijrah, <i>boardwalk</i> .		
	• Kawasan ini tidak boleh menerima secara terus effluen yang tidak terawat dari daratan/atau aktiviti yang menyekat aliran bebas air daratan/laut (air payau). Sekiranya ada aktiviti perikanan yang boleh mengubah hidrologi pertukaran air (masin-payau-tawar), maka kelulusan EIA dan JPS diperlukan.		
	Aktiviti pertanian yang digalakkan ialah penanaman padi, kelapa sawit, kopi dan koko serta aktiviti yang sesuai.		
	Aktiviti penuaian sumber perikanan yang digalakkan termasuk ikan, udang, kerang, tiram, kepah, kerang, ketam, siput dan seumpamanya.		
	Pemotongan bakau lebih 50 hektar dibenarkan untuk pembuatan kayu arang dan pembinaan kelong dengan melakukan kajian EIA dan diluluskan oleh JAS.		
	Aktiviti akuakultur yang digalakkan ialah pengkulturan ikan, udang, tiram, kerang, kupang dan ketam dan memerlukan kajian EIA sekiranya kawasan yang terlibat itu melebihi 50 ha.		
	Akuakultur jenis sangkar atau terapung juga dibenarkan.		
	Bagi kawasan eko-lancong, pembangunan yang dibenarkan ialah boardwalk, restoran, chalet sementara aktiviti pula termasuk berperahu, berkayak, memancing, fotografi dan pemerhatian.		
Biologi	Aktiviti tanaman semula hutan bakau digalakkan.		
Kualiti Air	 Jika ada kawasan bakau, aktiviti pembangunan di daratan yang mengeluarkan efluen toksik dan beban sedimen berlebihan tidak boleh dilaksanakan. Sistem pusat pemprosesan air kumbahan diperlukan. 		
	Segala effluen yang tidak terawat tidak boleh disalurkan ke laut.		
	Pendamsran Binyak & gris Habitel servetov karang & nuepot laur		
	Empahan, tumbahan, shush dalam dalam domestik, komera sal dan industri jaun isa laut		
Kejuruteraan	Pantai berlumpur mempunyai masalah asas daya sokongan yang lemah, akan memerlukan opsyen lembut untuk mengelakkan struktur daripada roboh.		

Pantai Berlumpur : Muara

Unsur	Garis Panduan		
Gunatanah Pembangunan	Sesuai untuk saliran, mendalam dan meluruskan saliran, pertanian, rekreasi dan perikanan.		

C. Pantai Berbatu

Unsur	Garis Panduan		
Gunatanah Pembangunan	Pantai Berbatu		
	 Sesuai untuk restoran dan bangunan untuk menikmati keindahan laut, berkelah. Aktiviti berenang hendaklah dibantu oleh jurupandu. 		
Kejuruteraan	Pantai berbatu yang mempunyai asas kuat boleh menggunakan opsyen kejur untuk pembangunannya.		
Kualiti Air	Air buangan dari restoran perlu mematuhi Standard A atau B Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974.		

Tebing Tinggi dan Tanjung (Headland)

Unsur	Garis Panduan			
Gunatanah Pembangunan				
	Tanjung dan Teluk			
	Rekreasi eko-lancong seperti luncur angin, restoran, berkelah, peranginan dan pendidikan.			
	Sesuai untuk pembangunan kondominium, apartment kos tinggi yang bertempat di belakang tanjung.			

D. Pantai Tambakan (Berpasir)

Unsur	Garis Panduan				
Gunatanah Pembangunan	• Pantai tambakan umumnya disempadani oleh struktur penahan seperti dinding-laut (seawall), ban, lapis-lindung (revetment) atau pantai pasir.				
	Perlu menyediakan kemudahan yang selesa di hadapan laut bagi kegunaan awam, esplanade, rekreasi, berjalan kaki, berbasikal, joging dan restoran.				
	Gunatanah bersepadu biasa dicadangkan untuk pantai penambakan meliputi:				
	 Kawasan perindustrian yang berkaitan dengan penapisan minyak, pelabuhan, penjanaan kuasa dan industri sokongan yang lain; Kawasan pusat pertumbuhan (growth centre) dari segi pembinaan bandar baru; Infrastruktur yang cukup untuk menampung pertumbuhan yang cepat dan yang terkini; 				
	Pembangunan perumahan yang sesuai dengan pertumbuhan yang dicadangkan; dan				
	- Kawasan rekreasi dan tanah lapang yang setimpal dengan saiz pembangunan.				
Kualiti Udara	Bagi kawasan industri yang mengeluarkan asap, kajian makro EIA bagi kualiti udara secara keseluruhan kawasan perlu dilakukan.				
Kualiti Air	Segala pelepasan effluen pembangunan perlu mematuhi Standard A atau B Peraturan Effluen Akta Kualiti Alam Sekeliling, 1974				
1	Bagi kawasan yang digunakan untuk rekreasi, pembangunan tidak dibenarkan melepaskan effluen yang tidak terawat. Kawasan tersebut perlu				
	mempunyai sistem berpusat untuk memproses air kumbahan. Jika ada salur keluar (outfall), pelepasan air tersebut perlu jauh ke laut untuk terserak keluar pantai dan memerlukan EIA.				
Impak kumulatif keseluruhan pembangunan perlu dimanta bersepadu dan terancang.					

D. Pantai Tambakan :Berpasir (Sambungan)

Unsur	Garis Panduan			
Biologi	 Pembangunan perlu mewujudkan landskap yang mesra burung dan hidupan liar, penarik serangga, berfaedah, spesies tempatan, pokok teduh dan yang tahan angin kencang. Kawasan tertentu perlu dipadatkan dengan pokok yang sesuai dengan pelbagai fungsi. Hartanah peribadi digalakkan mengutamakan elemen semulajadi seperti pokok, pepagar, renek dan mengelakkan pembinaan tembok dan dinding yang boleh menghalang vista ke laut, peredaran udara bebas dan cahaya matahari. 			
Nilai Estetik	 Pemandangan ke arah laut seharusnya dapat dinikmati oleh semua orang. Ruang dan landskap di antara zon perlu jelas. Kemudahan penjagaan kebersihan tong sampah, papan tanda peringatan, tapak pelupusan sampah dan sebagainya perlu mencukupi. Pemandangan ke arah laut			
Sosio-Ekonomi	Bekas peninggalan sejarah atau arkeologi dan warisan budaya yang penting kepada negara, perlu dipelihara dan dimajukan untuk tarikan pelancong, pendidikan dan rekreasi. Pengurusan pembangunan kawasan pantai perlu mengambilkira keupayaan membina, menyedia dan memajukan sumber manusia untuk memenuhi keupayaan mengadakan kawalan dan penguatkuasaan. Bagi kawasan rekreasi awam, aspek kesihatan awam perlu diberi perhatian. Bagi pembangunan yang melibatkan perpindahan penduduk, program penempatan semula perlu diadakan.			

9.0 PIAWAIAN PERANCANGAN PEMBANGUNAN KAWASAN PESISIRAN PANTAI

Piawaian dikelaskan mengikut Jenis Pantai dan Zon Pembangunan seperti di Jadual 8.1. Piawaian Perancangan pembangunan kawasan pesisiran pantai mengikut pembangunan zon seperti di Jadual 9.1 hingga 9.11, manakala piawaian mengikut jenis pantai seperti di Jadual 9.12 hingga 9.14.

Jadual 9.1 : Piawaian Pembangunan Zon Rekreasi Awam

ZON REKREASI AWAM

Zon untuk orang awam menikmati keindahan pantai dan laut, zon perkelahan, aktiviti sukan air, bersiar-siar, bersadai, mencerap burung, treking, joging dan lain-lain.

Jenis Pembangunan	Piawaian		
Lokasi/anjakan pembangunan	 Pantai berpasir dan pantai penambakan. 60m dari garis air pasang perbani dan 15 m dari jalan utama Pantai berlumpur Sekurang-kurangnya 400 m dari garis pasang perbani. Pantai berbatu Sekurang-kurangnya 30m dari garis air pasang perbani dan 15 m dari jalan utama. 		
Zon penampan	 Rizab sungai selebar 20 m diukur dari paras tertinggi air di kedua-dua belah sungai. Kawasan rizab tersebut hendaklah dibangunkan sebagai kawasan rekreasi semulajadi dan digalakkan penanaman pokok bagi melindungi hakisan. 		
Hotel/Chalet	 Kepadatan, ketinggian dan anjakan bangunan mengikut Rancangan Tempatan dan Piawaian Pihak Berkuasa Tempatan. Rekabentuk bercirikan tempatan, praktikal dan menarik. Mengambilkira kapasiti daya tampung kawasan. 		

Jenis Pembangunan	Piawaian			
Aktiviti Perniagaan (Restoran, Kedai dll)	• Plot ratio yang dicadangkan ialah 1:1 dengan kepadatan sederhana.			
	Dibina dengan mengambilkira rekabentuk tempatan, praktikal dan menarik serta fasad hadapan bangunan menghala ke pantai.			
	Sebaik-baiknya dibina selepas garis anjakan pembangunan dan jalanraya.			
181	Sebaik-baiknya dibina selepas garis anjakan pembangunan dan jalanraya.			
	• Ukuran minimum ruang lantai perniagaan ialah 6m x 19.5m (20' x 65').			
	Tempat letak kereta perlu disediakan bagi 1 petak/47m persegi di tambah 10% untuk pelawat.			
Bekalan Elektrik	 Keluasan tapak pencawang adalah berpandukan garis panduan Tenaga Nasional Berhad (TNB). Sebarang perubahan saiz, bilangan yang perlu disediakan dan perletakan adakah tertakluk kepada persetujuan TNB. 			
	• Pencawang Elektrik (PE) - minimum 16.5m x 13.5m (single chamber); 20m x 13.5m (double chamber).			
	Pencawang Pembahagi Utama (PPU)-minimum 45m x 45m.			
	• Pencawang Masuk Utama (PMU) - 1.6ha (jenis konvensional); 0.8ha (Jenis GIS).			
Padang Golf (Piawaian Perancangan Dan Pembangunan	Mewujudkan zon penampan selebar 20m dari paras purata air pasang perbani.			
Padang Golf JPBD 5/97.	Ketinggian bangunan tidak melebihi 2 tingkat dari paras tanah tinggi.			
	Ketinggian bangunan bersebelahan padang golf hendaklah tidak melebihi 4 tingkat. Kawasan Padang Golf Kawasan Padang Golf			

Jenis Pembangunan	Piawaian			
Sistem Perparitan	 Rekabentuk parit perkhidmatan, parit keluar, parit monsun dan pembetungan mestilah berpandukan 'Urban Drainage Design Procedure' No. 1 terbitan Jabatan Perairan dan Saliran. 			
	• Parit keluar, monsun dan utama mempunyai kedalaman 1m dibina daripada konkrit tetulang dan tertutup dengan r.c slab atau dipagar untuk keselamatan.			
	 Perlu merangkumi langkah pemantauan bagi pelupusan sampah yang terperangkap (tersaring). 			
Bekalan Air dan Elektrik	 Perlu mematuhi garis panduan yang telah ditetapkan oleh Jabata Perancangan Bandar dan Desa seperti Piawaian Perancangan Tapa Pencawang Elektrik, Bil 9/97 dan Garis Panduan Perancangan Lalua Kemudahan Utiliti Bil 20/97 serta garis panduan dan piawaian agensi agensi yang berkaitan (Jabatan Bekalan Air dan Tenaga Nasional Berhad 			
	 Menilai tahap penurunan paras air berdasarkan penggunaan isipadu air dalam sehektar. 			

^{*}Pemilihan pokok landskap yang sesuai dan tidak menghalang struktur utama seperti bangunan menara, talian telefon serta yang mudah patah untuk perteduhan semasa berjoging adalah penting.

Jadual 9.2 : Piawaian Pembangunan Zon Hutan Pantai

ZON HUTAN PANTAI

Keluasan minimum bagi zon ini ialah 50ha. Ia terdiri daripada 'peat swamp forest' dan 'fresh water swamp forest' berfungsi sebagai kawasan pengawalan banjir secara semulajadi.

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai berpasir dan pantai berbatu	Kawasan Pembangunan Kasar • Zon Penampan	 Tiada pembangunan dibenarkan di dalam kawasan hutan pantai. Semua jenis pembangunan berhampiran mestilah terletak 60m dari garis hutan pantai. Zon penampan di antara kawasan pembangunan dan garis hutan pantai ialah 60m. Rizab sungai selebar 20m diukur dari paras air tertinggi di kedua-dua belah sungai. Kawasan rizab ini boleh digunakan sebagai kawasan rekreasi semulajadi. 	 Rekreasi rimba, penyelidikan dan pencerapan flora, fauna dan keindahan alam semulajadi. Balai cerap (observatory) Zon ini perlu dikekalkan sebagai kawasan tadahan air, habitat hidupan liar, pusat biodiversiti dan kepentingan ekosistem Fotografi 	 Penebangan hutan Chalet, hotel, restoran, perkhemahan Memburu Memberi makanan kepada haiwan Memetik flora
Pantai berpasir dan pantai berbatu	 Landskap (Keseluruhan kawasan hijauan awam & persendirian) Garis panduan Landskap Negara 1995 (JPBD). 	tumbuhan renek dan rimbun dipelihara sebagai habitat burung dan hidupan liar.		

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
	• Jalan akses, rintis dan siar kaki (Guidelines and Geometric Standards on Road Network System, JPBD 1/97)	 Lebar laluan akses minimum 4.8m Lebar siar kaki antara 1m - 2m, diturap sebahagiannya sahaja dengan bahan mesra alam (paving stones) yang berumput bagi menggalakkan penyerapan air hujan ke dalam tanah. Rintis dengan lebar maksimum 1m hendaklah tidak berturap dan mengikut kontur tanah serta tidak menjejaskan pepohon sekitarnya. Gazebo atau pondok rehat/berkelah hendaklah disediakan setiap 1km, diperbuat daripada bahan semulajadi (kayu) dengan penyudah tahan cuaca. 	Gazebo Pondok rehat	
	• Papan tanda	 Papan tanda bagi jalan, siar kaki dan rintis hendaklah berukuran sesuai, jelas dan informatif serta serasi dengan persekitaran. Papan tanda bagi pokokpokok unik, bernilai ekonomi serta pengetahuan diberi tanda nama saintifik selain nama tempatan. 		
Pantai berpasir dan pantai berbatu	Kompleks Pelawat	 Perlu diletakkan di luar kawasan hutan pantai. Kemudahan awam perlu disediakan. Bilangan minimum 10 petak letak kereta dan satu petak letak bas perlu disediakan. 	• Kiosk telefon, tandas, gerai makan, gerai cenderamata, surau, sudut bacaan/ perpustakaan kecil, sudut pameran, tempat letak kereta/bas	

Jadual 9.3: Piawaian Pembangunan Zon Hutan Bakau

ZON HUTAN BAKAU

Aktiviti pembangunan yang dibenarkan di kawasan ini termasuklah tempat rekreasi dan aktiviti ekolancong, perikanan, pencerapan flora, fauna dan keindahan semulajadi.

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
a) Pantai Berlum- pur	Kawasan Pembangunan Kasar	 Tiada pembangunan dibenarkan kecuali bagi tujuan rekreasi rimba, penyelidikan dan pencerapan terhadap spesis hidupan liar. Semua jenis pembangunan berhampiran mestilah terletak 30m daripada garis hutan bakau 	 Perlu dikekalkan sebagai kawasan perlindungan pantai, habitat hidupan liar, tapak pembenihan perikanan dan kepentingan ekosistem. Pusat Penyelidikan Marin (dipinggir zon hutan bakau) 	 Pemusnahan hutan bakau Perkhemahan, chalet, hotel dan restoren Pembuangan sampah dan pelepasan kumbahan
	Landskap (Keseluruhan Kawasan Hijau-Awam & Persendirian) Garis Panduan Landskap Negara (JPBD, 1995)	Tumbuhan renek dan rimbun amat digalakkan		
	Kemudahan Letak Kereta	Hendaklah diletakkan di luar kawasan hutan bakau (anjak undur 60m)		
		Perlu minimum 10 petak letak kereta dan 1 petak letak bas. Perlu diletakkan berse- belahan Kompleks Pelawat.		

Jenis Aspek Pantai Piawaian				Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang	
a) Pantai Berlum- pur	Jalan akses, Pejalan Kaki, boardwalk dan jeti. (Guidelines and Geometric Standards on Road Network System, JPBD 1/97)	 Lebar minimum laluan akses 4.8m. Kawasan laluan yang berturap tidak melebihi 10% kawasan hutan bakau. Lebar pejalan kaki antara 1- 2m. Boardwalk hendaklah berukuran sesuai, struktur daripada bahan semulajadi (kayu) dan tahan cuaca. Bot kecil /(kurang daripada 5hp) boleh digunakan untuk pengangkutan pelancong ke zon ini. Perparitan hendaklah serasi dengan bentuk mukabumi dan ditanami tumbuhan bagi me- minimumkan impak visual. 			
	Papan Tanda	 Perlu berukuran sesuai, jelas dan informatif. Pokok-pokok unik, langka, dan bernilai ekonomi/pengetahuan diberi tanda nama saintifik selain nama tempatan. 		1	
	Prasarana dan Bangunan Kekal	 Prasarana dan bangunan kekal perlu diletakkan di sempadan hutan bakau. Komplek Pelawat boleh memuatkan sudut pameran bermaklumat tentang khazanah flora fauna hutan dan kepentingan hutan bakau. 	• Restoren, gerai makan, gerai cenderamata, tandas, surau dan pondok telefon		

Jadual 9.4 : Piawaian Pembangunan Zon Santuari Penyu

ZON SANTUARI PENYU

Aktiviti pembangunan yang sesuai di dalam zon ini termasuklah tempat berkelah, berkhemah, chalet, rekreasi ekolancong, pencerapan penyu, flora, fauna dan keindahan semulajadi.

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang	
Pantai Berpasir	• Lokasi	 Pemeliharaan penyu dibenarkan di dalam kawasan rizab pantai (60m) Perlu dikekalkan sebagai kawasan perlindungan penyu dan kepentingan ekosistem. Kawasan yang telah dikenalpasti perlulah diwartakan sebagai kawasan santuari penyu 	 Pusat Pelawat Bersepadu Pelantar pencerapan (viewing platform) Chalet, perkhemahan 	 Penggunaan lampu suluh, sportlight dan kamera tidak dibenarkan di tempat penyu bertelur Lampu awam tidak digalakkan di sepanjang pantai pendaratan penyu. 	
Pantai Berpasir	Zon Penam- pan	Rizab sungai selebar 20 m diukur dari paras tertinggi air di kedua-dua belah sungai	Kawasan rizab tersebut boleh dibangunkan sebagai kawas- an rekreasi		
	Landskap (Keseluruhan Kawasan Hijau - Awam & Persendirian) (Garis Panduan Landskap Negara (JPBD, 1995)	Pemeliharaan tumbuhan renek dan rimbun semulajadi amat digalakkan			
	Kemudahan Letak Kereta	Perlu ditempatkan di luar kawasan penyu bertelur (anjak undur 300m) bersebe- lahan Pusat Pelawat Bersepadu	Maksimum 50 tempat letak kereta dan 5 tempat letak bas		

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
	Prasarana/ Ameniti/ Kemudahan/ Kegunaan Bersangku- tan	 Sebuah Pusat Pelawat Bersepadu hendaklah diletakkan diluar tempat penyu bertelur (anjak undur 300m). Pusat ini juga wajar berfungsi sebagai tapak pameran dan sumber informasi (pengetahuan) tentang pelbagai aspek biologi dan pemuliharaan penyu. Kemudahan sokongan hendaklah ditempatkan di sini sesuai dengan konsep bersepadu dan pelbagai fungsi. 	Tandas awam, gerai makan, gerai cendera- mata	
Pantai Berpasir	Jalan Akses dan Laluan Siar (Garis Panduan Laluan Kemudahan Utiliti, JPBD, 1/97)	 Laluan siar kaki antara 1 m - 2 m, di turap sebahagiannya sahaja dengan bahan mesra alam (paving stones) yang berumput bagi menggalakkan penyerapan air hujan ke dalam tanah. 'Boardwalk' wajar disediakan dengan lebar minimum 2 m dan ketinggian 1m dari garis tanah. Bahan binaan boardwalk hendaklah jenis kayu yang tahan cuaca dan warna serasi dengan alam sekitar. 		
		*Boardwalk' hendaklah di hubungkan kepada pelantar pencerapan penyu di luar kawasan penyu bertelur, yang mampu memuatkan 100 orang pelawat dan pada ketinggian 1m. Ia wajar dilengkapi dengan viewing scope		

Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan Aktiviti Yang Dilarang
	bagi memudahkan pelawat mencerap proses peneluran penyu.		
	3 m Tr		
	and the same of th		
		bagi memudahkan pelawat mencerap proses peneluran penyu.	Pembangunan/Aktiviti Yang Dibenarkan bagi memudahkan pelawat mencerap proses peneluran penyu.

Jadual 9.5 : Piawaian Pembangunan Muara Sungai Dan Sungai

ZON MUARA SUNGAI DAN SUNGAI

Zon ini menempatkan aktiviti pembangunan yang tidak kekal seperti rekreasi semulajadi di dalam rizab sungai. Tidak membenarkan pembangunan sebarang struktur di dalam sungai kecuali jeti bot penumpang.

Jenis Pantai	Ciri Muara Sungai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	
Pantai Berpasir dan Berlum- pur	Sungai Tiada Bandar	Perumahan dan Pelan- congan	 Kawasan rizab sungai ialah 32 m di kedua-dua belah sungai dari paras air pasang tertinggi. Tiada bangunan dan pembangunan kekal dibenarkan di dalam kawasan rizab. Penanaman pokok yang bertujuan untuk mengelakkan hakisan pinggir sungai adalah digalakkan. Sesuai dimajukan sebagai kawasan rekreasi semulajadi. Boleh dibina selepas rizab sungai. Kepadatan perumahan atau pelancongan yang dibenarkan ialah 12-20 unit per ekar (kepadatan rendah). Chalet dan restoran terapung tidak dibenarkan dibina di kawasan muara sungai atau sungai. Penyediaan struktur bangunan untuk hotel, institusi, hospital, padang golf, pusat perniagaan dan perdagangan perlu mematuhi had anjakan undur yang telah ditetapkan oleh JPBD. Fasad hadapan bangunan menghala ke muara atau sungai dan tidak menyalurkan sisa buangan terus ke dalam sungai. 	 River promenade Landskap Joging Equestrian Hotel Padang Golf Chalet Taman Tema Perdagangan Institusi dan Kolej Hospital 	
		K	Had Ketinggian Bangunan	• Bangunan yang dibina selepas rizab sungai; bagi setiap jarak 3m (10') - bangunan dibenarkan meningkat tinggi sebanyak 1m (3').	
		Anjakan dan Jarak Antara Bangunan	• Rujuk zon perumahan Jadual 9.9(i).		

Jenis Pantai	Ciri Muara Sungai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan
Pantai Berpasir dan Berlum- pur	Sungai Dalam Bandar	Lokasi	 Kawasan rizab sungai ialah 32 m di kedua-dua belah sungai dari paras air pasang tertinggi. Tiada bangunan dan pembangunan kekal dibenarkan di dalam kawasan rizab. Penanaman pokok yang bertujuan untuk mengelakkan hakisan pinggir sungai adalah digalakkan. Sesuai dimajukan sebagai kawasan rekreasi semulajadi. 	 Jeti, Marina Riverside promenade Kiosk Taman Permainan kanak-kanak Taman Bunga Trek joging Gerai makan, cenderamata Tandas awam
		Perumahan dan Pelan- congan	 Boleh dibina selepas rizab sungai. Kepadatan perumahan atau pelancongan yang dibenarkan ialah 12-20 unit per ekar (kepadatan rendah). Chalet dan restoran terapung tidak boleh dibina di kawasan muara sungai atau sungai. Penyediaan struktur bangunan untuk hotel, institusi, hospital, padang golf, pusat perniagaan dan perdagangan perlu mematuhi had anjakan undur yang telah ditetapkan oleh JPBD. Fasad hadapan bangunan menghala ke muara atau sungai dan tidak menyalurkan sisa buangan terus ke dalam sungai. 	 Chalet Restoran terapung Hotel Padang golf Institusi Hospital Perdagangan
Pantai Berpasir dan Berlum- pur	Sungai Dalam Bandar	Jalanraya	Merujuk kepada Piawaian Perancangan Guidelines and Geometric Standards On Road Network System. JPBD 1/97.	

Jenis Ciri Pantai Muara Sungai		Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan Aktiviti Yang Dibenarkan
		Chalet	Boleh dibina selepas rizab sungai. Kepadatan yang dibenarkan ialah 30-50 unit per hektar (12-20 unit per ekar)(Kepadatan rendah) tidak melebihi 2 tingkat rezab sungai	
		Aktiviti Perniagaan (restoran dan kedai)	Tidak melebihi 2 tingkat, berkepadatan rendah dengan plot ratio 1:1.	
		Bekalan Air	Seperti yang disyaratkan oleh JBA	

Jadual 9.6 : Piawaian Pembangunan Zon Di Atas Air Dan Di Garis Pantai

ZON PEMBANGUNAN DI ATAS AIR DAN DI GARIS PANTAI (TIDAK TERMASUK PELABUHAN DAN INDUSTRI

Pembangunan yang dibenarkan di dalam zon ini adalah seperti jeti, marina, pontoon dan lain-lain yang berkaitan dengan pembangunan aktiviti pelancongan.

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir, Pantai Berlum- pur, Pantai Berbatu dan Pantai Tambakan	Kawasan Pembang- unan Kasar	Tiada bangunan kekal dibenarkan Struktur marin hendaklah dibina di atas tiang dan tidak mengha- lang arus atau pergerak- kan semulajadi air laut seperti jeti, marina dan pontoon.	 Aktiviti yang berkaitan dengan pertanian seperti sangkar ikan terapung - perlu mendapat kelulusan Jabatan Perikanan. Memancing Marina	Bangunan Kekal

Jadual 9.7 : Piawaian Pembangunan Zon Rekreasi Air Di Sungai, Garis Pantai dan Persisiran Terbuka

ZON REKREASI AIR DI SUNGAI, GARIS PANTAI DAN PERSISIRAN TERBUKA

Zon ini merupakan kawasan perairan yang diperuntukkan bagi aktiviti rekreasi dan sukan air

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir, Pantai Berbatu	Kawasan Pembangun- an Kasar	Khusus bagi tujuan rekreasi air dan sukan air. Luncur Layar	 Renang Snorkeling Polo Air Aktiviti Jet-Ski, Luncur Layar, Scuba, yachting dan berkayak perlu mematuhi peraturan yang ditetapkan untuk tujuan keselamatan dan pencemaran 	 Jeti Marina Pontoon Bangunan Kekal
	Papan Tanda	Papan maklumat atau peraturan untuk kepentingan para pengunjung perlu disediakan		
Pantai Berpasir, Pantai Berbatu	Kemudahan	Kemudahan penyimpanan kayak, yacht, bot pelancong, jet-ski perlu disediakan di kawasan tertentu supaya tidak mengganggu atau membahayakan pengunjung		
		603502		

Jadual 9.8: Piawaian Pembangunan Zon Ekolancong

ZOŃ EKOLANCONG

Zon ini terdiri daripada aktiviti pasif yang tidak merosakkan alam sekitar seperti penyelidikan, rekreasi rimba dan pemerhatian.

Jenis Pantai	Jenis Persekitaran	Piawaian	Aktiviti Yang Dibenarkan	Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir	Hutan Pantai	• Rujuk Jadual 9.2	Rujuk Jadual 8.2	Rujuk Jadual 8.2
Pantai Berpasir dan Berbatu	Terumbu Karang	Tiada pembangunan dibenarkan di kawasan terumbu karang.	Skuba, snorkeling, menyelam	 Memungut terumbu karang dan menjatuhkan sauh untuk pendaratan bot. Membebas- kan effluen atau bahan toksid Tiada pembangunar dibenarkan
Pantai Berpasir; Pantai Berbatu Dan Pantai Berlum- pur	Kawasan arkeologi dan bersejarah	Pusat pelawat atau muzium boleh dibina di kawasan ini sebagai tarikan pelancong.	Kemudahan yang boleh disediakan ialah seperti gerai cenderamata, restoran, pusat informasi, tandas awam, surau dan tempat letak kereta.	
Pantai Berlum- pur	Hutan Bakau	• Rujuk Jadual 9.3	Rujuk Jadual 9.3	Rujuk Jadual 9.3

Jadual 9.9: Piawaian Pembangunan Zon Perumahan

ZON PERUMAHAN

Zon ini terdiri daripada aktiviti perumahan kos rendah, sederhana dan tinggi, sekolah, dewan orang ramai, perkedaian dan kemudahan lain yang berkaitan.

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir, Pantai Berlum- pur dan Pantai Berbatu	Lokasi	 Pantai Berpasir Had minimum anjak undur ialah 75 m dari paras purata air pasang perbani. Pantai Berlumpur Had minimum anjak undur ialah 400 m dari paras purata air pasang perbani. Pantai Berbatu 30 m daripada paras purata air pasang perbani. 	 Dewan orang ramai Taman kanak-kanak Kawasan lapang Tadika Sekolah Kedai-kedai Pusat Hiburan Keluarga Kompleks sukan Perpustakaan Trek joging Taman rekreasi Kolam tadahan 	Industri yang mengeluarkan bau dan berbunyi bising atau berbahaya
	Kawasan Pembangu- nan Kasar/ Litupan Pembangu- nan atau Plinth/	 0.40-2.02 ha (65%-35%) 2.42-4.04 ha (60-40%) >4.04 ha (55-45%) 		
	Pembangu- nan			

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir, Pantai Berlum- pur dan Pantai Berbatu	Nisbah Plot:	 Nisbah Plot bagi 'free standing building' ialah 1:2 Kepadatan tinggi : >60 unit/ha Kepadatan sederhana : 30-60 unit/ha kepadatan rendah <30 unit/ha Susunatur kawasan perlu bersifat mesra insan Kawasan perlu berdensiti sederhana dan rendah untuk memelihara ekologi, menjaga estatika dan daya tampung pantai. 		
	Had Ketinggian Bangunan	 Tidak melebihi tiga tingkat di sebelah pantai. Lot-lot seterusnya boleh melebihi tiga (3) tingkat tetapi tidak melebihi lima tingkat bergantung kepada kesesuaian tapak berkenaan. Ketinggian maksimum bagi rumah sesebuah, berkembar dan teres adalah dua (2) tingkat. 		
	Anjakan dan Jarak Antara Bangunan	 Jarak antara bangunan sekurang-kurangnya 3.3 m untuk keselamatan, pengudaraan dan mengurangkan gangguan semulajadi kawasan. Pantai Berpasir: Anjakan 15m-60m daripada paras purata air pasang perbani. Pantai Berlumpur: Anjakan 400m daripada paras purata 		
	Zon Penampan Antara Bangunan	 air pasang perbani. Pantai Berbatu: Anjakan 30m daripada paras purata air pasang perbani. 10 m di semua bahagian sempadan kawasan perumahan. 		

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir, Pantai Berlum- pur dan Pantai	Landskap (Keseluruhan Kawasan Hijau - Awam & Persendirian)	 Kawasan landskap ialah 6m (anjaran sebaris pokok) Wujudkan landskap yang menarik dan indah. 		
Berbatu	Kawasan Lapang	Tidak kurang daripada 10% untuk kegunaan awam.		
	Kemudahan Letak Kereta	 Untuk rumah kos sederhana, satu (1) petak tempat letak kereta (TLK) bagi setiap unit rumah dan 10% daripada jumlah keseluruhan TLK untuk pelawat. Bagi motosikal, 10% daripada jumlah TLK. Untuk rumah kos tinggi, 1.5 petak TLK untuk setiap unit rumah dan 10% daripada jumlah keseluruhan TLK untuk pelawat. Bagi Motosikal, 10% daripada jumlah TLK. 		
	Pusat Prasarana/ Ameniti/ Kemudahan/ Kegunaan Bersangku- tan	Satu kedai untuk 40 rumah. 1 ekar untuk 10 kedai. Tabika, Tadika dan Taska disediakan. Sekolah rendah bagi setiap 200 rumah. Balai polis disediakan. Sistem kumbahan yang sesuai perlu disediakan dan jenisnya perlu mendapat persetujuan Jabatan Pembetungan dan Jabatan Alam Sekitar. Sistem pembetungan dan perparitan menghala ke kawasan dalaman dan bukan ke laut. Perhentian bas diperlukan.	Kedai, Tabika/ tadika/taska, balai polis, perhentian bas.	
	Perhubungan dan tele- komunikasi	Satu kawasan pusat untuk menara telekomunikasi, 50m (164') dari bangunan terdekat.		
	Skim warna dan Tanda	Dikawal supaya tidak merosakkan keharmonian alam sekitar dan nilai estetika.		

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir,	Kemudahan Bomba	Mengikut kehendak perkhid- matan bomba.		
Pantai Berlumpur dan Pantai Berbatu Pantai Berbatu St	Bekalan Elektrik Pencawang Elektrik Pencawang Masuk Utama	 45m x 45m (150' x 150') dan lokasi mengikut piawaian TNB. Mengikut piawaian TNB, rujuk Jadual 1. Piawaian Perancangan Tapak Pencawang Elektrik JPBD 9/97 		
	Sistem Lalulintas dan Jalan- raya	Kawasan perumahan dipisah- kan daripada zon pantai (iaitu selepas rizab 60 m) melalui jalan perkhidmatan awam 12.2 m serta laluan siar kaki yang dilandskap		
		Disediakan juga jalan sekunder 20.1 m dan lorong tepi 6.1 m.		
		Harus disediakan juga laluan siar kaki yang selamat.		
		Sistem lalulintas dan jalan raya tertakluk kepada kelu- lusan JKR.		
	Bekalan Air	Penyediaan mengikut piawai- an perancangan semasa.		
		Tapak tangki air perlulah di lokasi tertinggi dan mengikut piawaian JBA.		
	Peredaran Udara/ Cahaya	Mengikut Uniform Building- By-Laws 1976.		
	Papan Tanda	Mengikut Piawaian Pihak Berkuasa Tempatan		
	Telefon Awam	Penyediaan perlu ditempat yang tidak menghalang laluan awam		

Jadual 9.10: Piawaian Zon Pelabuhan Dan Perindustrian

ZON PELABUHAN DAN PERINDUSTRIAN

Zon ini terdiri daripada aktiviti perindustrian ringan, sederhana dan berat, kemudahan jeti, pelabuhan, kawasan punggah-memunggah, kawasan perumahan pekerja, perkedaian dan kemudahan lain yang berkaitan.

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir, dan Berlum- pur	Lokasi	 Pantai Berpasir: <ul> Had minimum anjakan undur ialah 500m (industri ringan) dan 1000m, (industri berat) dari paras purata air pasang perbani. Pantai Berlumpur Had minimum 1000m (industri berat) 	 Chalet Motel Rumah Rehat Akuakultur Perikanan Industri petrokimia Industri janakuasa Loji penapisan minyak Industri berasaskan kayu Pengeluaran gas asli Industri kimia 'Pulp' dan kertas Industri pesticid dan baja Industri keluli 	Bagi pantai berpasir: Aktiviti rekreasi sentuhan air akuakultur Industri pemakanan Rumahrumah penginapan (kawasan perumahan hanya boleh dibuat di luar kontor risiko 10-6) Bagi pantai berlumpur: Industri berat Industri yang mengeluarkan effluen Industri yang mengeluarkan effluen
				nalang laluan bebas air

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir dan berlum- pur	Lokasi		Infrastruktur • jeti • kabel • talian paip • gudang • tangki simpanan Struktur lain di zon pantai • pemecah ombak • kekubah (groin) • lapis-lindungi	A)
	Kawasan pembangu- nan Kasar/ Litupan Pembangu- nan atau 'Plinth'/ Pembangu- nan	30% daripada kawasan untuk dibangunkan		
	Nisbah Plot: Had Ketinggian	• 1:1 • Tidak melebihi 15m		
	Bangunan Anjakan dan Jarak Antara Bangunan	Anjakan depan ialah 6m di hadapan, 6m di belakang dan 6m di tepi. Jarak antara bang- unan ialah 12m.		
	Zon Penampan antara bangunan	6m dari garisan rizab jalan dan 6m dari jalan utama		
	Landskap (Keseluruhan Kawasan Hijau - Awam & Persendiri- an)	• 6 m dari jalan utama		

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir dan Pantai Berlum- pur	Kawasan Lapang	 Kawasan lapang untuk kegunaan awam tidak kurang daripada 10% dan berfungsi seperti berikut: <ul> Kawasan lapang berkonsep bersepadu; 'Green Plazas' di dalam kawasan industri bagi melahirkan keadaan seperti taman kepada kawasan perindustrian; dan Jaluran kawasan hijau di sepanjang jalan melebihi 6m 3 - 5% daripada kawasan lapang awam ialah untuk kolam takungan dan tiada struktur kekal dibenarkan (Rujuk Garis Panduan Kawasan Kolam Takungan sebagai Sebahagian Tanah Lapang) JPBD Bil. 4/97 		
	Kemudahan Letak Kereta	 1000 kaki persegi/satu TLK dalam tapak industri Kawasan letak kereta pusat untuk lori dan trak untuk perhentian bermalam 		
	Punggah Memunggah	Dua ruang treler untuk setiap industri		
	Pusat Prasarana/ Ameniti/ Kemudahan/ Kegunaan Bersangkut- an	2000 pekerja memerlukan satu ekar pusat perdagangan		
	Perhubung- an dan Telekomu- nikasi	Satu kawasan pusat untuk menara telekomunikasi, 50 m dari bangunan terdekat.		
	Skim Warna dan tanda	Warna lembut dan mesra alam		
	Kemudahan Bomba	Mengikut kehendak per- khidmatan bomba		

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berpasir dan Pantai Berlum- pur	Bekalan Elekrik	 Pencawang Elektrik: <ul> 45m x 45m dan lokasi mengikut piawaian TNB Pencawang Masuk Utama Mengikut piawaian TNB, rujuk Jadual Piawaian Perancangan Tapak Pencawang Elektrik JPBD, 9/97. 		
	Sistem Lalulintas dan Jalanraya	Laluan akses perlu merujuk Piawaian Perancangan Guidelines And Geometric Standards On Road Network System JPBD Bil 1/97 dan mengikut hierarki yang mencukupi.		
	Bekalan Air	Tapak tangki air perlulah di lokasi tertinggi dan mengikut piawaian JBA.		
	Peredaran Udara/ Cahaya	Mengikut Undang-undang Kecil Bangunan Seragam, 1976.		
	Papan Tanda	Mengikut Piawaian Pihak Berkuasa Tempatan		
	Telefon Awam	Penyediaan perlu ditempat yang tidak menghalang laluan awam		
	Penyediaan Tempat Beribadat	Keluasan minima (0.4 ha) 1 ekar perlu diperuntukkan untuk pembinaan Masjid		
	Kompleks Perikanan	• Industri perikanan laut dalam (deep sea fishing) memerlukan pelabuhan dan sebuah kompleks perikanan.		
	Laluan Kemudahan	Kawasan pembangunan perlu disambung kepada titik		
	Utiliti	buangan akhir seperti parit utama, parit monsun, sungai semulajadi atau terus ke laut. Pemasangan 'lock boom' dan 'trapping net' atau lain-lain kaedah yang sesuai untuk memerangkap sampah di alur air sebelum masuk ke sungai atau pantai mestilah dilaksanakan.		

Jadual 9.11 : Piawaian Pembangunan Zon Akuakultur

ZON AKUAKULTUR

Zon ini terdiri daripada pembangunan akuakultur, infrastruktur dan aktiviti berkaitan.

Jenis Pantai	Aspek Piawaian	Piawaian	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dibenarkan	Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Lokasi Berlum- pur		Had minimum anjakan untuk aktiviti akuakultur ialah 100m dari paras purata air pasang perbani. Akuakultur Akuakultur	Kolam ikan Unjang, Sangkar, Kelong mengikut kelulusan Jabatan Perikanan	Pelepasan air kumbahan terus ke laut.
	Had pembangu- nan di kawasan bakau	Tidak lebih daripada 20% kawasan bakau dibersihkan untuk pembinaan kolam. Rujuk Piawaian Perancangan Garis Panduan Perancangan Pembangunan Di Kawasan Persisiran Pantai JPBD 6/97		
	Anjakan dan Jarak Antara Projek	Projek berikutnya hendaklah dibina pada jarak melebihi 4 kali panjang pantai yang digunakan untuk projek pertama.		
	Zon Penampan	100 m daripada paras air tertinggi (MHWL), menanam semula bakau sebagai penampan.		
	Pusat Prasarana/ Ameniti/	Pejabat, tempat letak kenderaan, setor peralatan perlu mengikut Undang-		
	Kemudahan/ Kegunaan Bersangku- tan	Undang Kecil Bangunan Seragam 1976.		
	Bekalan Air	Bekalan air hendaklah mengikut syarat JBA.		

Jenis Pantai	Aspek Piawaian			Contoh Pembangunan/ Aktiviti Yang Dilarang
Pantai Berlum- pur	Sistem Lalulintas dan Jalanraya	Laluan akses perlu merujuk Piawaian Perancangan Guidelines and Geometric Standards On Road Network System JPBD 1/97.		
	Bekalan Elektrik	Keperluan elektrik perlu mendapat kelulusan dari TNB.		

^{**} Pembangunan akuakultur hendaklah menggunakan kawasan yang telah ditambak untuk pertanian atau tanah terbiar bagi mengoptimumkan gunatanah kawasan tidak subur.

Jadual 9.12 : Piawaian Pembangunan Bagi Pantai Pasir

Status	Jenis Pembangunan	Gunatanah	Elemen	Piawaian	Syarat
Kawasan yang telah dibangun- kan	a) Penamba- kan	Perumahan	Jenis/ Kepadatan Jalan, Utiliti, Sokongan	30% rumah kos rendah Kepadatan: (60 unit/ekar) 148 unit/hektar 30% rumah kos sederhana Kepadatan: (30-45 unit/ekar) 74-110 unit/hektar 40% rumah jenis lain Kepadatan: (4-20 unit/ekar) 10-50 unit/hektar Rujuk Jadual 9.9 Piawaian Pembangunan Zon Perumahan	Undang- undang Kecil Bangunan Seragam 1976 (Uniform Building By Laws 1976)
		Rekreasi		 Aktiviti Atas Air Rujuk Jadual 9.6 Piawaian Pembangunan Zon Di Atas Air dan di garis Pantai Taman Tema Rujuk Garis Panduan Perancangan Pembangu- nan Taman Tema JPBD 14/97 Rekreasi Awam Rujuk Jadual 9.1 Piawaian Pembangunan Zon Rekreasi Awam dalam kawasan rizab pantai 60 m 	
		Industri & Pelabuhan	Infrastruk- tur dan Utiliti	Pihak Berkuasa Tempatan Jalan: rujuk JPBD Piawaian Perancangan Guidelines and Geometric Standards On Road Network System JPBD Bil 1/97 Utiliti: rujuk JPBD Garis Panduan Perancangan Laluan Kemudahan Utiliti (Service Protocol JPBD 20/97) Papan Tanda: ikut Piawaian	Kajian Feasibiliti, Analisis Risiko, Hidraulik, EIA & SIA telah dilakukan
				• Anjak undur: 500 m (ringan) 1000 m (berat) Rujuk jadual 9.10 Piawaian Zon Pelabuhan dan Perindustrian	

Status	Jenis Pembangunan	Gunatanah	Elemen	Piawaian	Syarat
Kawasan yang telah dibangun- kan	Penambakan (samb)	• Kawasan Lapang dan Landskap		 Kawasan Lapang minimum 10% seluruh Kawasan landskap minimum 10% dalam setiap lot kolam takungan 	
	Industri/ pelabuhan			Pihak Berkuasa Tempatan Jalan: rujuk JPBD Piawaian Perancangan Guidelines and Geometric Standards On Road Network System JPBD 1/97 Utiliti: rujuk JPBD Garis Panduan Perancangan Laluan Kemudahan Utiliti (Service Protocol) JPBD 20/97 Papan Tanda: ikut Piawaian Anjak Undur: 500 m (ringan) 1000 m (berat) Rujuk jadual 9.10 Piawaian Zon Pelabuhan dan Perindustrian	Kajian Feasibiliti, Analisis Risiko, Hidraulik, EIA & SIA telah dilakukan
	Perumahan			Anjak Undur 75 meter Rujuk Jadual 9.9 Piawaian Pembangunan zon perumahan	
	Rekreasi	Aktiviti Atas Air Padang Golf		Rujuk Jadual 9.6 Piawaian Pembangunan Zon Di atas air dan di garis pantai Piawaian Perancangan Pembangunan Padang Golf	
		• Taman Tema		JPBD 5/97 Garis Panduan Perancangan Pembangunan Taman Tema JPBD 14/97	
		• Zon Rekreasi	Muzium Awam	Rujuk Jadual 9.1 Piawaian Pembangunan Zon dalam Kawasan Rizab pantai 60 meter	

Status	Jenis Pembangunan	Gunatanah	Elemen	Piawaian	Syarat
		Santuari Penyu	Rekreasi Awam	Rujuk Jadual 9.4 Piawaian Pembangunan Zon Santuari Penyu dalam kawasan rizab pantai 60 meter	
	Pertanian/ Perikanan	• Koko, kelapa, padi		Anjak undur 100m	
		Akuakul- tur	Kolam ikan	Rujuk Jadual 9.11 Piawaian Pembangunan Zon Akuakultur	
		• Perika- nan		Rujuk Jadual 9.11 Piawaian Pembangunan Zon Akuakultur	
Kawasan yang belum dibangun- kan	Rekreasi	Golf		Anjak undur 60 m Rujuk Jadual 9.6 Piawaian Pembangunan Zon Di Atas Air Dan Di Garis Pantai	
	Perumahan		Kepadatan	Berkepadatan rendah Rujuk Jadual 9.9 Piawaian Pembangunan Zon Perumahan	
	Industri Ringan			Anjak undur 500m	
	Santuari Penyu			Rujuk Jadual 9.4 Piawaian Pembangunan Zon Santuari Penyu	
	Pelabuhan	8		Rujuk Jadual 9.10 Piawaian Zon Pelabuhan dan Perindustrian	Kajian Feasibiliti, Analisis Risiko, Hidraulik, EIA & SIA telah dilakukan
Peningkat- an (Enh- ancement)	Tapak penetasan penyu			Dalam zon rizab pantai 60 meter Merujuk Jadual 9.4 Piawaian Pembangunan Zon Santuari Penyu	

Jadual 9.13 : Piawaian Pembangunan Bagi Pantai Lumpur

Status	Jenis Pembangunan	Gunatanah	Elemen	Piawaian	Syarat
Kawasan yang telah dibangun- kan	Perumahan	Jenis/ Kepadatan	 30% rumah kos rendah Kepadatan: 148 unit/ hektar (60 unit/ekar) 30% rumah kos sederhana Kepadatan: 74-110 unit/ hektar (30-45 unit/ekar) 40% rumah jenis lain Kepadatan: 10-50 unit/ hektar (4-20 unit/ekar) 	Undang- undang Kecil Bangunan Seragam 1976 (Uniform Building By Laws 1976)	
			Jalan, Utiliti, Sokongan	Rujuk Jadual 9.9 Piawaian Pembangunan Zon Perumahan	
		Rekreasi (golf)		Merujuk garispanduan Perancangan Pembangu- nan Padang Golf JPBD 5/ 97	
		Bandar Pelabuhan		Rujuk Jadual 9.10 Piawaian Zon Pelabuhan Dan Perindustrian	
	Industri	Infrastruk- tur dan Utiliti	Jalan: merujuk JPBD Piawaian Perancangan Guidelines and Geometric Standards on Road Network System JPBD 1/97		
				Utiliti: merujuk JPBD 20/97 Garis Panduan Perancangan Laluan Kemudahan Utiliti (Service Protocol) JPBD 20/97	
				Papan Tanda : mengikut Piawaian Pihak Berkuasa Tempatan	
	Akuakultur	Perikanan	Kolam Ikan	Rujuk Jadual 9.11 Piawaian Pembangunan Zon Akuakultur	

Status	Jenis Pembangunan	Gunatanah	Elemen	Piawaian	Syarat
	Pertanian	Koko, kelapa, padi		Anjak undur 400m	
yang belum dibangun- kan	Hutan Bakau	 Rekreasi Catatan: tiada tapak perkhemahan Pusat Penyelidikan 	 Kemudahan sokongan Boardwalk Jalan pejalan kaki Tempat letak kereta Kompleks pelawat 	Rujuk Jadual 9.3 & 9.8 Rujuk Jadual 9.2 Piawaian Pembangunan Zon Hutan Pantai Rujuk Jadual 9.3 Piawaian Pembangunan Zon Hutan Bakau Rujuk Jadual 9.1 Piawaian Pembangunan Zon Rekreasi Awam	
	Hutan Pantai	Rekreasi pasif	Kemuda- han harian	 Rujuk Jadual 9.2 Piawaian Pembangunan Zon Hutan Pantai Rujuk Akta Perikanan dari Jadual 9.11 Piawaian Pembangunan Zon Akuakultur 	Anjak Undur bangunan kejur 400m
	Pertanian	Koko, kelapa, padi		Anjak undur 400 m	
	Akuakultur	Perikanan	Kolam ikan	Rujuk Jadual 9.11 Piawaian Pembangunan Zon Akuakultur	
Peningka-	Hutan Bakau	Perikanan	Akuakultur	Rujuk Jadual 9.11	
tan (Enh- ancement)	Rosak	Struktur Perlindu- ngan pantai		Perlu mendapat kelulusan Unit Kejuruteraan Pantai (JPS)	Aktiviti dilarang: - penebangan bakau untuk kayu arang - Bengkel baikpulih bot/kapal
1 0		Penanaman semula bakau dan pemantauan		Rujuk Akta Perhutanan	ооткара

Jadual 9.14 : Piawaian Pembangunan Untuk Pantai Berbatu

Status	Jenis Pembangunan	Gunatanah	Elemen	Piawaian	Syarat
Kawasan bukan tebing yang telah dibangun- kan	Jeti	Perikanan Pelancongan			 Berenang dengan jurupandu Mengawal keselamatan Pusat kecemasan
	Hotel/Chalet	Kos sederhana dan tinggi	Lokasi Kepadatan, ketinggian Reka-bentuk	 Sekurang-kurangnya 30m dari garis air pasang perbani Anjakan mengikut piawaian rancangan tempatan Berciri tempatan, praktikal dan menarik 	
	Kondomenium dan apartment kos tinggi	Bertingkat sederhana			
	Institusi	Kolej marin			
	Restoran bertiang	Restoran makanan laut	Lokasi Kepadatan, ketinggian Reka- bentuk	 Sekurang-kurangnya 30m dari garis air pasang perbani Anjakan mengikut piawaian rancangan tempatan Berciri tempatan, praktikal dan menarik 	
	Ekolancong	Bersiar-siar			
	Kompleks sukan	Gelanggang skuasy, badminton		rujuk piawai yang sedia ada	
Kawasan Tebing Tinggi	Institusi	Institut Pengajian Tinggi		rujuk piawai yang sedia ada	
yang telah	Perdagangan				
dibangun- kan	Golf			Anjak undur 60 m Garis Panduan JPBD 5/97	

Status	Jenis Pembangunan	Gunatanah	Elemen	Piawaian	Syarat
	Rekreasi	Yang Tiada sentuh air			
	Perumahan	Kos sederhana dan tinggi	Kepadatan rendah	rujuk piawaian yang sedia ada	
Kawasan bukan tebing yang	Institusi	Hospital, Institut Pengajian Tinggi			
telah dibangun- kan	Perdagangan	Perikanan	Kemuda- han harian	Jadual 9.2 Rujuk Akta Perikanan dari Jadual 9.11	
	Golf			• Garis Panduan JPBD 5/ 97	
	Rekreasi	Rekreasi pasif		• Jadual 9.11	
	Perumahan	Kos Tinggi	Kepadatan rendah		
	Tanjung bertebing	Tiada pembangun- an kecuali rekreasi, pendidikan dan penye- lidikan, bersiar-siar		Mengikut piawaian yang sedia ada	4.5
Peningka- tan (Enhance- ment)					

PASUKAN KAJIAN GARIS PANDUAN DAN PIAWAIAN PERANCANGAN KAWASAN PANTAI

PENASIHAT

 Y. Bhg Dato' Prof. Zainuddin bin Muhammad Ketua Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia Sehingga Januari 2001

 Y. Bhg. Dato' Wan Mohamad Mukhtar bin Mohd. Noor Ketua Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia Mulai Februari 2001

JAWATANKUASA PERANCANGAN DAN PEMBANGUNAN JABATAN PERANCANGAN BANDAR DAN DESA, IBU PEJABAT

Ketua Pengarah
 Jabatan Perancangan Bandar dan Desa
 Semenanjung Malaysia

Pengerusi

- 2. Timbalan Ketua Pengarah (Pembangunan) Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia
- 3. Timbalan Ketua Pengarah (Pengurusan) Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia
- 4. Jabatan-Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri
- 5. Pejabat Pengurusan Bahagian Rancangan Pembangunan
- 6. Unit- Unit Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Ibu Pejabat, Semenanjung Malaysia
- 7. Pengarah Bahagian Perancangan dan Penyelarasan, Perbadanan Putrajaya
- 8. Bahagian Perancang Jalan, Kementerian Kerja Raya
- 9. Bahagian Perancangan Bandar dan Desa, Lembaga Pembangunan Wilayah Labuan
- 10. Lembaga Pembangunan Wilayah Langkawi
- 11. Lembaga Pembangunan Wilayah Pulau Pinang
- 12. Kuala Lumpur International Airport Berhad

- 13. Bahagian Kemajuan Wilayah Persekutuan dan Lembah Kelang, Jabatan Perdana Menteri
- 14. Unit Penyelidikan dan Pembangunan JPBD, Ibu Pejabat.

Urusetia

JAWATANKUASA PAKAR KAJIAN GARIS PANDUAN DAN PIAWAIAN PERANCANGAN KAWASAN PANTAI

1. Ketua Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia Pengerusi

- Timbalan Ketua Pengarah (Pembangunan) Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia
- 3. Timbalan Ketua Pengarah (Pengurusan) Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia
- 4. Ketua Pengarah Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia
- 5. Ketua Pengarah Jabatan Kerja Raya
- 6. Ketua Pengarah Jabatan Perlindungan Hidupan Liar dan Taman Negara (PERHILITAN)
- 7. Ketua Pengarah Jabatan Perhutanan Malaysia
- 8. Ketua Pengarah Jabatan Perikanan Malaysia
- 9. Ketua Pengarah Jabatan Landskap Negara
- 10. Ketua Pengarah Jahatan Alam Sekitar
- 11. Ketua Pengarah Jabatan Ketua Pengarah Tanah dan Galian
- 12. Pengarah Bahagian Kejuruteraan Pantai, Jab. Pengairan dan Saliran
- 13. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Pahang Darul Makmur

14. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Selangor Darul Ehsan

15. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Perak Darul Ridzuan

16. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Johor Darul Takzim

17. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Terengganu Darul Iman

18. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Pulau Pinang

Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Melaka

20. Yang Dipertua Majlis Perbandaran Kuantan

21. Yang Dipertua Majlis Perbandaran Seberang Perai

22. Yang Dipertua Majlis Perbandaran Pulau Pinang

23. Yang Dipertua Majlis Perbandaran Kuala Terengganu

24. Yang Dipertua Majlis Daerah Port Dickson

25. Dekan Fakulti Alam Bina Universiti Putra Malaysia

26. Dekan Fakulti Sains dan Pengajian Alam Sekitar Universiti Putra Malaysia

27. Pengarah Eksekutif Wetland International Asia-Pasific

28. Pengarah Projek World Wild Fund For Nature Malaysia (WWF)

29. Ketua Unit Penyelidikan dan Pembangunan JPBD, Ibu Pejabat - Urusetia

JAWATANKUASA PENYELARAS KAJIAN GARIS PANDUAN DAN PIAWAIAN PERANCANGAN KAWASAN PANTAI

 Timbalan Ketua Pengarah (Pengurusan)
 Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia

- Pengerusi
- 2. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Negeri Selangor
- 3. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Negeri Johor
- 4. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Negeri Perak
- 5. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Negeri Terengganu
- 6. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Negeri Pulau Pinang
- 7. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Negeri Sembilan
- 8. Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Negeri Melaka
- 9. Ketua Unit Penyelidikan dan Pembangunan Ibu Pejabat, Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa

Urusetia

PASUKAN KAJIAN GARIS PANDUAN DAN PIAWAIAN PERANCANGAN KAWASAN PANTAI

A. PASUKAN TERAS

1. Pn. Hajah Norasiah bt. Haji Yahya

Ketua Pasukan Kajian

- 2. P. Jamariah bt. Isam
- 3. Pn. Nik Noraisu bt. Nik Ibrahim
- 4. Cik Noraida bt. Abdul Rani
- 5. En. Mohd Nasir bin Kamin
- 6. Puan Hajah Naiemah bt. Hassan
- 7. En. Mohd Kamal bin Abu Bakar

- 8. En. Zolkifli bin Hj. Hasim
- 9. Pn. Hajah Norisah binti Rahim
- 10. En. Mohd Yasir bin Said
- 11. Pn. Husniah binti Mohd Hasir
- 12. Pn. Hodijah binti Abdullah
- 13. Pn. Zulridah binti Arshad

B. PASUKAN PERUNDING BIRO RUNDINGAN UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA (UKM)

- 1. Dr. Sharifah Mastura bt. Syed Abdullah
- 2. Dr. Othman bin Karim
- 3. Dr. Maimon bt. Abdullah
- 4. Dr. Zuriati bt. Zakaria
- 5. Dr. Asmah bt. Ahmad
- 6. En. Lokman @ Zawawi b. Mohamad
- 7. Pn. Khairiah bt. Talha

ISBN 983-9396-60-9

9 789839 396607